

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 вересня 2025 р.

Київ

№ 22-р/тк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» (далі – ТОВ «ММДВРР», Товариство, Відповідач) здійснювало діяльність з реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях (далі – ЗПП), у територіальних межах України у 2012 році та січні – червні 2013 року.

Товариство займало монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у територіальних межах України за результатами діяльності у 2012 році та січні – червні 2013 року, із частками на відповідному ринку в розмірі 70,7 % та 63,6 % відповідно.

У зазначений період зафіксовано підвищення на 15,1 % цін на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників та утримання такого рівня в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно).

За результатом розгляду справи № 126-26.13/76-18 встановлено, що дії ТОВ «ММДВРР», які полягали в необґрунтованому встановленні ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно), є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон)¹, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На ТОВ «ММДВРР» накладено штраф у розмірі 340 000 грн.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, створена відповідно до наказу Голови Антимонопольного комітету України від 15.09.2025 № 60-ОД, розглянувши матеріали справи № 126-26.13/76-18 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу ринків виробничих галузевих товарів Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої

¹В редакції Закону станом на 27.07.2011.

сфери від 14.08.2025 № 126-26.13/76-18/282-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/76-18 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Визначення становища ТОВ «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у період січня 2012 – червня 2013 року.
- (2) Оцінка дій ТОВ «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» на наявність порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (3) ТОВ «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» (*«інформація, доступ до якої обмежено»*, ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (4) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності Товариства є *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (5) Тобто Товариство є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 19.08.2013 № 05/160-р розпочато справу № 126-26.13/97-13 за ознаками вчинення ТОВ «ММДВРР» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (7) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 19.08.2013 № 05/161-р розпочато розгляд справи № 126-26.13/98-13 за ознаками вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «ЗІПР» (далі – ТОВ «ЗІПР») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (8) Листом від 19.08.2013 № 126-26/06-8141 ТОВ «ММДВРР» направлено копію розпорядження від 19.08.2013 № 05/160-р. Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303506099164 вказаний лист із копією зазначеного розпорядження вручено 28.08.2013.

- (9) Листом Комітету від 19.08.2013 № 126-26/06-8142 ТОВ «ЗІПР» направлено копію розпорядження від 19.08.2013 № 05/161-р. Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303506099113 вказаний лист із копією зазначеного розпорядження вручено 27.08.2013.
- (10) Листом від 25.08.2016 № 126-26/06-8977 ТОВ «ММДВРР» було надіслано подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/97-13.
- (11) Листом від 25.08.2016 № 126-26/06-8978 ТОВ «ЗІПР» було надіслано подання від 25.08.2016 № 126-26.13/98-13/327-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/98-13.
- (12) Листом від 13.09.2016 № 444 (вх. № 8-01/8780 від 13.09.2016) ТОВ «ММДВРР» звернулося до Комітету з клопотанням продовжити строк для надання зауважень та заперечень до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/97-13.
- (13) Листом від 14.09.2016 № 445 (вх. № 8-01/8814 від 14.09.2016) ТОВ «ММДВРР» звернулося до Комітету з клопотанням щодо ознайомлення з матеріалами справи № 126-26.13/97-13.
- (14) Листом від 15.09.2016 № 447 (вх. № 8-01/8984 від 20.09.2016) ТОВ «ММДВРР» надало свої зауваження та заперечення до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/97-13.
- (15) Листом від 09.09.2016 № 250 (вх. № 8-01/8689 від 12.09.2016) ТОВ «ЗІПР» надало свої зауваження та заперечення до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/98-13/327-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/98-13.
- (16) Листом від 16.09.2016 № 126-29/06-9839 Комітет повідомив, що ТОВ «ММДВРР» може 19.09.2016 ознайомитися з матеріалами справи № 126-26.13/97-13.
- (17) Листом від 16.09.2016 № 126-29/06-9857 Комітет повідомив про продовження строку для надання зауважень та заперечень до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/97-13 до 23.09.2016.
- (18) Як свідчить протокол ознайомлення з матеріалами справи від 19.09.2016, представники ТОВ «ММДВРР» ознайомилися з матеріалами справи № 126-26.13/97-13.
- (19) Листом від 21.09.2016 № 457 (вх. № 8-01/9079 від 22.09.2016) ТОВ «ММДВРР» звернулося до Комітету з клопотанням продовжити строк для подання додаткових пояснень та провести слухання у справі № 126-26.13/97-13.
- (20) Листом від 26.09.2016 № 126-29/06-10151 Комітет повідомив про продовження строку для надання додаткових зауважень та заперечень до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр і повідомив про недоцільність проведення слухання у справі № 126-26.13/97-13.
- (21) Листом від 07.10.2016 № 467 (вх. № 8-01/9622 від 10.10.2016) ТОВ «ММДВРР» надало додаткові зауваження та заперечення до змісту подання від 25.08.2016 № 126-26.13/97-13/326-спр про попередні висновки у справі № 126-26.13/97-13.
- (22) Листом від 31.10.2016 № 489 (вх. № 8-01/10436 від 01.11.2016) ТОВ «ММДВРР» звернулося з повторним клопотанням про проведення слухання у справі № 126-26.13/97-13.
- (23) Листом від 03.11.2016 № 126-29/06-11713 Комітет передбачив можливість проведення слухання у справі 07.11.2016.

- (24) Під час розгляду справ № 126-26.13/97-13, № 126-26.13/98-13 державні уповноважені Комітету направляли вимоги про надання інформації Відповідачу, ТОВ «ЗІПР», виробнику та споживачу запірно-пломбувальних пристроїв, іншим суб'єктам господарювання. Інформацію наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Лист Комітету		Юридична особа
Дата	№	
Відповідачам:		
20.08.2013	126-29/05-8160	ТОВ «ММДВРР»
20.08.2013	126-29/05-8161	ТОВ «ЗІПР»
09.09.2013	126-29/06-8810	ТОВ «ЗІПР»
17.09.2013	126-29/05-9080	ТОВ «ММДВРР»
27.09.2013	126-29/05-9454	ТОВ «ММДВРР»
21.05.2015	126-26/05-5343	ТОВ «ММДВРР»
21.05.2015	126-26/05-5344	ТОВ «ЗІПР»
03.02.2016	126-26/06-957	ТОВ «ММДВРР»
03.02.2016	126-26/06-958	ТОВ «ЗІПР»
Суб'єктам господарювання, що надавали / могли надавати ТОВ «ММДВРР» та ТОВ «ЗІПР» послуги з розміщення контекстної реклами, виробнику та споживачу запірно-пломбувальних пристроїв:		
21.10.2013	126-29/05-10237	ТОВ «Гугл» - Україна
21.10.2013	126-29/05-10238	Компанія «Яндекс Україна»
29.01.2016	126-26/06-815	АТ «Укрзалізниця»
29.01.2016	126-26/06-813	ДП «Вінницятрансприлад»

- (25) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 26.12.2016 № 06/417-р справу № 126-26.13/97-13 та справу № 126-26.13/98-13 об'єднано в одну справу та присвоєно їй № 126-26.13/292-16/98-13/97-13, про що листом від 27.12.2016 № 126-26/06-13859 повідомлено ТОВ «ЗІПР» та листом від 27.12.2016 № 126-26/06-13860 повідомлено ТОВ «ММДВРР».
- (26) Листом Комітету від 14.03.2017 № 126-21/07-2754 надіслано вимогу про надання інформації до Головного управління Державної фіскальної служби у м. Києві.
- (27) Листом Комітету від 17.07.2017 № 126-29/07-7764 надіслано вимогу про надання інформації до Державної фіскальної служби України.
- (28) Листом від 27.03.2017 № 126-26/06-3344 ТОВ «ЗІПР» надіслано подання від 27.03.2017 № 126-26.13/292-16/98-13/97-13/104-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/292-16/98-13/97-13.
- (29) Листом від 27.03.2017 № 126-26/06-3352 ТОВ «ММДВРР» надіслано подання від 27.03.2017 № 126-26.13/292-16/98-13/97-13/104-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/292-16/98-13/97-13.
- (30) Листом від 11.04.2017 № 10 (вх. № 8-126/3466 від 12.04.2017) ТОВ «ЗІПР» повідомило, що державна реєстрація ТОВ «ЗІПР» припинена 10.04.2017 в результаті ліквідації.
- (31) Листом від 18.04.2017 № 97 (вх. № 8-01/3681 від 19.04.2017) ТОВ «ММДВРР» надіслало клопотання щодо ознайомлення з матеріалами справи № 126-26.13/292-16/98-13/97-13.
- (32) Листом від 18.05.2017 № 126-29/07-5335 Комітет повідомив, що ТОВ «ММДВРР» може ознайомитися з матеріалами справи № 126-26.13/292-16/98-13/97-13 26.05.2017, та додаткову інформацію щодо проведення слухання у справі.

- (33) Як свідчить протокол ознайомлення з матеріалами справи від 26.05.2017, представники ТОВ «ММДВРР» ознайомилися з матеріалами справи № 126-26.13/292-16/98-13/97-13.
- (34) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 14.08.2018 № 06/169-р виділено матеріали справи № 126-26.13/292-16/98-13/97-13, які стосуються ознак вчинення ТОВ «ММДВРР» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, в окреме провадження та присвоєно новій справі № 126-26.13/76-18 (далі – Справа), про що листом від 17.08.2018 № 126-29/06-10591 повідомлено ТОВ «ММДВРР».
- (35) У свою чергу, рішенням Комітету від 20.09.2018 № 500-р закрито провадження у справі № 126-26.13/292-16/98-13/97-13 на підставі статті 49 Закону у зв'язку з ліквідацією відповідача – ТОВ «ЗІПР».
- (36) Листом Комітету від 31.05.2023 № 126-26.13/08-7189е надіслано вимогу про надання інформації до АТ «Українська залізниця».
- (37) Листом Комітету від 18.07.2024 № 126-26.13/08-7004е надіслано вимогу про надання інформації до ТОВ «ММДВРР». Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303516453411 вказаний лист повернено на адресу Комітету у зв'язку із закінченням терміну зберігання. Відповідно до акта від 21.10.2024 про вручення ТОВ «ММДВРР» вимоги від 18.07.2024 № 126-26.13/08-7004е остання вручена не була.
- (38) Крім того, під час розгляду Справи використовувалися відомості про діяльність суб'єктів господарювання, які отримали органи Комітету² в рамках виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 08.06.2012 № 19854/1/1-12 (вх. Комітету № 3.2/373 від 11.06.2012) до листа Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 11.05.2012 № 3714-01/17744-04 щодо звернення Федерації роботодавців України від 10.04.2012 № 01-1-248, у якому порушувалося питання збільшення вартості перевезення вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях у період листопад – грудень 2011 року та січень – березень 2012 року, зокрема, внаслідок підвищення ціни на ЗПП на 28 %.
- (39) Листом від 14.08.2025 № 126-26.13/09-8708е ТОВ «ММДВРР» надіслано копію подання від 14.08.2025 № 126-26.13/76-18/282-спр із попередніми висновками у справі № 126-26.13/76-18 (далі – Подання). Відповідно до довідки про причини повернення / досилання (ф. 20) рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0601182253786 вказаний лист повернено на адресу Комітету у зв'язку із закінченням терміну зберігання, а отже, Товариство копію Подання не отримало.
- (40) Враховуючи зазначене вище, Комітет відповідно до абзацу четвертого пункту 26 розділу VII Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами) (далі – Правила), на офіційному

²Інформація отримана у відповідь на вимоги державного уповноваженого від 05.04.2012 № 126-29/03-3861, від 09.04.2012 № 126-29/03-3940, від 09.04.2012 № 126-29/03-3941, від 22.03.2013 № 126-29/07-2962, від 22.03.2013 № 126-29/07-2963.

вебсайті Комітету 09 вересня 2025 року опублікував інформацію щодо попередніх висновків у справі № 126-26.13/76-18 із зазначенням дати, часу й місця розгляду цієї справи³.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (41) Визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача здійснюється в порядку, передбаченому Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика).
- (42) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Методики етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 розділу 2 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (43) Визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача здійснюється з метою доведення вчинення Товариством порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, на якому обертаються запірно-пломбувальні пристрої, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях.
- (44) Відповідно до пункту 3.1 розділу 3 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання та конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується (ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (45) Отже, товаром, що є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є запірно-пломбувальні пристрої, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях.
- (46) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є ТОВ «ММДВРР», яке здійснює реалізацію запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях.

4.2. Визначення товарних меж ринку

- (47) Відповідно до пункту 5.1 розділу 5 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

³Посилання на публікацію: <https://amcu.gov.ua/news/do-uvahy-tovarystva-z-obmezhenoiu-vidpovidalnistiu-miska-mekhanizovana-dystantsiia-vantazhno-rozvantazhuvalnykh-robot-identyfikatsiinyi-kod-iurydychnoi-osoby-33440461>

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (48) Згідно з Методикою необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група) і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи

- (49) Визначення товарних меж ринку здійснювалося відповідно до Методики.
- (50) Відповідно до пункту 4.1 розділу 4 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

Опис товару та складання переліку взаємозамінних товарів

- (51) Згідно з пунктом 1.3 Інструкції про порядок взаємодії між органами внутрішніх справ, залізницями України і підприємствами залізничного транспорту під час виявлення крадіжок вантажу та реагування на заяви і повідомлення про такі правопорушення⁴, ЗПП – це пристрій, що складається з пломби в єдиній конструкції з пристроєм для блокування та призначений для запирання й пломбування дверей, люків вагонів та контейнерів.
- (52) Відповідно до пункту 1 Правил пломбування вагонів і контейнерів⁵ вагони і контейнери пломбуються ЗПП (пломба в єдиній конструкції з пристроєм для блокування), призначеними для одночасного запирання і пломбування вагонів і контейнерів або свинцевими пломбами. Технічні вимоги щодо конструкції та виготовлення ЗПП, пломб і закрюток погоджує Укрзалізниця.
- (53) ЗПП належать до групи охоронних технічних засобів одноразового використання. Повторне використання їх можливе лише у разі, коли це передбачено їх конструкцією. ЗПП, пристрої для їх зняття, пломби, лещата для пломбування та дріт надаються залізницею відправникам (експедиторам) за плату.
- (54) Порядок закупівлі, розповсюдження, замовлення, зберігання, обліку ЗПП, які використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, та порядок надання звітності про використані ЗПП встановлено Інструкцією про порядок розповсюдження, обліку,

⁴Інструкція про порядок взаємодії між органами внутрішніх справ, залізницями України і підприємствами залізничного транспорту під час виявлення крадіжок вантажу та реагування на заяви і повідомлення про такі правопорушення, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства транспорту за зв'язку України від 30.08.2010 № 404/624, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 10.11.2010 за № 1074/18369 (у редакції, що була чинною в період з 30.08.2010 по 22.08.2013) (втратила чинність на підставі наказу Міністерства внутрішніх справ № 204/175 від 02.03.2020).

⁵Правила пломбування вагонів і контейнерів, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 20.08.2001 № 542, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 10.09.2001 за № 793/5984 (у редакції наказу із змінами, внесеними наказом Міністерства транспорту та зв'язку № 540 від 12.09.2005).

зберігання та звітності при використанні ЗПП, що застосовуються на залізничному транспорті для пломбування вагонів і контейнерів⁶ (далі – Інструкція).

- (55) Відповідно до пункту 1.3 Інструкції дія цієї Інструкції поширюється на всіх суб'єктів підприємницької діяльності, незалежно від їх форм власності, які здійснюють діяльність, пов'язану з розповсюдженням та використанням ЗПП на залізничному транспорті.
- (56) Відповідно до пункту 1.2 Інструкції ЗПП використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях.
- (57) Тобто за функціональним призначенням та споживчими характеристиками ЗПП немає подібного товару, який можна використати для пломбування вагонів і контейнерів.
- (58) Відповідно до статті 38 розділу III Статуту залізниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 року № 457 (у редакції, що була чинною в період з 25.12.2002 по 08.01.2015), завантажені контейнери, а також криті вагони (у тому числі ізотермічні) і цистерни пломбуються тим підприємством, організацією, засобами яких провадиться навантаження. Домашні речі можуть перевозитися за пломбами залізниці або експедитора. Перелік вантажів, що допускаються до перевезення у вагонах без пломб, технічні умови виготовлення пломб, а також порядок пломбування вагонів і контейнерів встановлюються Правилами перевезення вантажів. Пломби, пломбувальні лежачі та дроти, ЗПП для пломбування вагонів і контейнерів надаються залізницею за плату виходячи з їх собівартості.
- (59) Згідно зі статтею 110 розділу VII зазначеного вище Статуту залізниці несе відповідальність за збереження вантажу від часу його прийняття для перевезення і до моменту видачі одержувачу або передачі згідно з правилами перевезення вантажів іншому підприємству.
- (60) Відповідно до інформації, наданої листом Державної адміністрації залізничного транспорту України «Укрзалізниця» (далі – ДАЗТУ «Укрзалізниця») від 25.04.2012 № ЦЗМ-12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012), ЗПП, використання яких було дозволено для пломбування вагонів і контейнерів при відправленні вантажів залізницями України, затверджено внутрішніми нормативними документами ДАЗТУ «Укрзалізниця», а саме: «Варта-Універсал М» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 20.07.2000 № НР 000480), «Капкан» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 25.04.2007 № НР 000537), «Варта-Секюр» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 11.02.2004 № НР 000239/ЦМ), «ЛЮКС» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 21.06.2007 № НР 000340/ЦМ), «Варта Л» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 11.01.2005 № НР 000537), «Варта М» (наказ заступника генерального директора Укрзалізниці від 08.09.2000 № НР 000130).
- (61) Відповідно до наведених наказів усі вантажі, які транспортує ДАЗТУ «Укрзалізниця», у тому числі з призначенням за кордон, повинні бути опломбовані визначеними видами ЗПП незалежно від роду вантажу. У переліку ЗПП, використання яких було дозволено в Україні для пломбування рухомого складу при перевезенні вантажів, визначені лише ЗПП, що виробляє ДП «Вінницятрансприлад», використання інших видів ЗПП не допускається.

⁶Інструкція про порядок розповсюдження, обліку, зберігання та звітності при використанні запірно-пломбувальних пристроїв, що застосовуються на залізничному транспорті для пломбування вагонів і контейнерів, затверджена наказом Міністерства транспорту України від 25.10.2001 № 718, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 21.01.2002 за № 50/6338 (у редакції, що була чинною в період з 25.10.2001 по 06.06.2024) (втратила чинність на підставі наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури № 290 від 08.04.2024).

- (62) Тобто відсутні товари, якими можна замінити ЗПП для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів залізницями України.
- (63) Отже, відповідно до Методики товаром є ЗПП, які використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях (далі – Товар).
- (64) Згідно з пунктом 1.4 Інструкції ДАЗТУ «Укрзалізниця» самостійно, або за її дорученням відповідний структурний підрозділ, здійснює закупівлю ЗПП, які відповідають Порядку узгодження, затвердження та реєстрації технічних умов на продукцію для залізничного транспорту України, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 17.04.1998 № 134 (у редакції, що була чинною в період з 17.04.1998 по 09.03.2015).
- (65) Відповідно до пункту 2.3 Інструкції з метою забезпечення вантажовідправників ЗПП ДАЗТУ «Укрзалізниця» на базі своїх структурних підрозділів створює пункти реалізації ЗПП.
- (66) Згідно з пунктом 2.4 Інструкції ДАЗТУ «Укрзалізниця» двічі на рік повинна надавати інформацію в засобах масової інформації щодо переліку пунктів реалізації, яким надано право реалізації ЗПП певного типу.
- (67) До 01.01.2012 ДП «Вінницятрансприлад» здійснювало реалізацію ЗПП як безпосередньо клієнтам (вантажовідправникам), так і через мережу пунктів реалізації, як приватних, так і створених на базі механізованих дистанцій вантажно-розвантажувальних робіт залізниць України.
- (68) Так, відповідно до інформації, що надала Укрзалізниця, у 2011 році діяло 34 пункти реалізації⁷, які здійснювали реалізацію ЗПП виробництва ДП «Вінницятрансприлад».
- (69) Серед пунктів реалізації, які закуповували ЗПП у 2011 році в ДП «Вінницятрансприлад», було й ТОВ «ММДВРР».
- (70) Листом ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 28.11.2011 № ЦМ-Г 7/11 відповідно до рішення ДАЗТУ «Укрзалізниця» (далі – Рішення)⁸, яке викладене у Протоколі наради з питання вдосконалення технології обслуговування клієнтів через мережу пунктів реалізації ЗПП від 25.11.2011 № 1 (далі – Протокол наради), було визначено⁹, що з 01.01.2012 розповсюдження ЗПП замовникам (пунктам реалізації, клієнтам) здійснюють опорні підприємства. Відповідно до цього рішення ДП «Вінницятрансприлад» уклало договори з постачання та подальшої реалізації ЗПП з двома опорними підприємствами, які були визначені у протоколі наради, а саме з ТОВ «ММДВРР» та ТОВ «ЗІПР»¹⁰.
- (71) Відповідно до затвердженої заступником генерального директора Укрзалізниці технології обліку, зберігання при реалізації ЗПП¹¹ через опорні підприємства, що

⁷Лист ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 25.04.2012 № ЦЗМ -12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012)), який надіслано на вимогу Комітету від 05.04.2012 № 126-29/03-3861 про надання інформації.

⁸Копія протоколу наради з питання вдосконалення технології обслуговування клієнтів через мережу пунктів реалізації запірно-пломбувальних пристроїв від 25.11.2011, надіслана листом ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 25.04.2012 № ЦЗМ-12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012).

⁹Лист ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 25.04.2012 № ЦЗМ -12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012), надісланий на вимогу Комітету від 05.04.2012 № 126-29/03-3861 про надання інформації.

¹⁰Лист ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 25.04.2012 № ЦЗМ -12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012), надісланий на вимогу Комітету від 05.04.2012 № 126-29/03-3861 про надання інформації.

¹¹Лист ТОВ «ММДВРР» від 26.04. 2012 № 146 (вх. Комітету № 8-03/4125 від 26.04.2012) на вимогу Комітету від 09.04.2012 № 126-29/3940 про надання інформації.

співпрацюють з ДП «Вінницятрансприлад», розповсюдження ЗПП пунктам реалізації, клієнтам, тощо здійснюють опорні підприємства¹².

- (72) Тобто з 01.01.2012 відповідно до Рішення Укрзалізниці було закріплено схему реалізації ЗПП, за якою розповсюдження ЗПП виробництва ДП «Вінницятрансприлад» могли здійснювати лише 2 опорних підприємства – ТОВ «ЗІПР» та ТОВ «ММДВРР». Ця схема реалізації діяла до 30.06.2013 (включно), оскільки згідно з наданою ДАЗТУ «Укрзалізниця» інформацією¹³ станом на 01.07.2013 реалізація ЗПП, що випускає ДП «Вінницятрансприлад», була дозволена іншим 43 підприємствам (крім Відповідача).

4.2.2. Перелік учасників ринку, на якому обертаються ЗПП

- (73) Враховуючи зазначене, схема руху ЗПП від виробника до кінцевого споживача із січня 2012 до червня 2013 року (включно) мала такий вигляд:

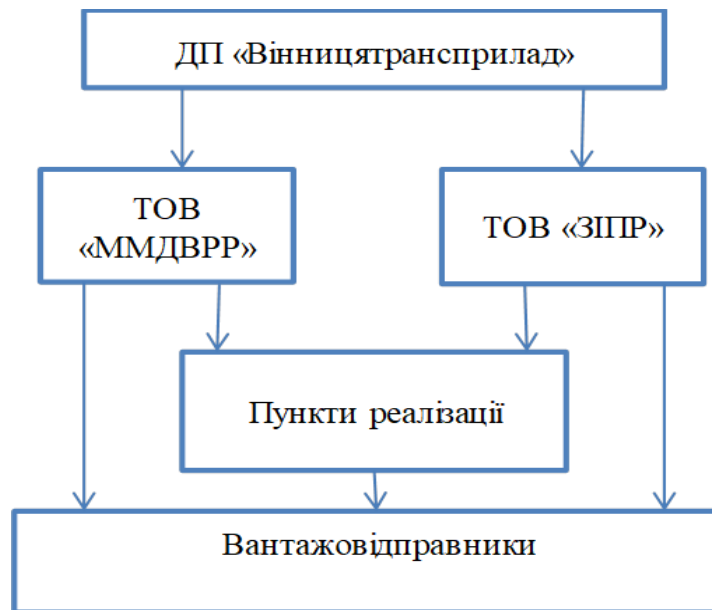

Рисунок. Схема руху Товару в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно)

- (74) Отже, у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) на різних ланках обороту Товару можна виділити такі категорії суб'єктів господарювання:
- ДП «Вінницятрансприлад» – виробник ЗПП (пл. Привокзальна, 1, м. Вінниця, 21100, код ЄДРПОУ 40081242, з 04.12.2018 – філія «Вінницятрансприлад» АТ «Укрзалізниця»);
 - ТОВ «ММДВРР» – опорне підприємство (вул. Солом'янська, буд. 5, м. Київ, 03035, код ЄДРПОУ 33440461);
 - ТОВ «ЗІПР» – опорне підприємство (пров. Перспективний, буд. 10, м. Полтава, 36007, код ЄДРПОУ 36835404);
 - пункти реалізації;
 - вантажовідправники, які є кінцевими споживачами.

¹²Лист ТОВ «ММДВРР» від 26.04.2012 № 146 (вх. Комітету № 8-03/4125 від 26.04.2012) на вимогу Комітету від 09.04.2012 № 126-29/3940 про надання інформації.

¹³Лист ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 24.02.2016 № Ц-1/5-3/1365-16 (вх. Комітету № 8-01/1902 від 29.02.2016), надісланий на вимогу Комітету від 29.01.2016 № 126-26 /06-815 про надання інформації.

- (75) Тобто у вказаний період первинну пропозицію Товару формувало ДП «Вінницятрансприлад», яка стикалася з попитом опорних підприємств – ТОВ «ММДВРР» та ТОВ «ЗІПР», що в подальшому реалізували Товар пунктам реалізації та вантажовідправникам.
- (76) Отже, враховуючи ланку обороту Товару, на якій здійснювало господарську діяльність ТОВ «ММДВРР», товарними межами ринку є ринок реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях (далі – Ринок).

4.3. Визначення територіальних (географічних) меж Ринку

- (77) Відповідно до пункту 6.1 розділу 6 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з погляду споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (78) З урахуванням наведеної вище специфіки обороту Товару територіальними (географічними) межами Ринку є територія держави, оскільки:
- фізичні й технічні характеристики ЗПП роблять можливим і доцільним його придбання та реалізацію в межах загальнодержавного ринку України;
 - оптово-відпускні ціни для покупців із різних регіонів України є однаковими або відрізняються несуттєво;
 - якість і споживчі властивості при транспортуванні в межах України не змінюються;
 - не існує бар'єрів для транспортування у межах України;
 - покупці не розподіляються за місцем їх розташування в межах України;
 - використання ЗПП є обов'язковим при перевезенні вантажів для всіх вантажовідправників в Україні.
- (79) Отже, територіальними межами Ринку є межі території України, оскільки на цій території суб'єкти господарювання створюють попит на Товар, і при цьому умови конкуренції на такій території є достатньо однорідними, а отже, Ринок є загальнодержавним.

4.4. Часові межі Ринку

- (80) Відповідно до пункту 7.1 розділу 7 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (81) Часові межі товарного ринку визначені з врахуванням цілей дослідження, особливостей товарного ринку та доступності інформації.
- (82) Часовими межами ринку визначається проміжок часу, протягом якого незмінними залишалася структура ринку, співвідношення попиту й пропозиції на ньому.
- (83) Як було зазначено вище, схема руху Товару на Ринку, відповідно до якої подальше розповсюдження ЗПП виробництва ДП «Вінницятрансприлад» пунктам реалізації та вантажовідправникам могли здійснювати лише 2 опорних підприємства – ТОВ «ЗІПР» та ТОВ «ММДВРР», діяла лише в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно).
- (84) Отже, за таких обставин часові межі ринку реалізації опорними підприємствами ЗПП, які використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, визначаються як проміжок

часу з **01.01.2012 до 30.06.2013 (включно)**, протягом якого структура ринку ЗПП була сталою, що підтверджується, зокрема, кількістю опорних підприємств-реалізаторів Товару та схемою руху Товару в зазначений проміжок часу.

4.5. Визначення бар'єрів для вступу на Ринок

- (85) Відповідно до пункту 9.2 розділу 9 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (86) У період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) розповсюдження ЗПП замовникам (пунктам реалізації, клієнтам) здійснюють опорні підприємства. Відповідно до рішення, зазначеного в пункті 70 цього рішення, ДП «Вінницятрансприлад» уклало договори з постачання та подальшої реалізації ЗПП з двома опорними підприємствами, які були визначені у Протоколі наради.
- (87) Враховуючи наведене, у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) існував бар'єр вступу на Ринок суб'єктів господарювання у вигляді адміністративних обмежень, який пов'язаний з прийняттям вищевказаного рішення ДП «Вінницятрансприлад».

4.6. Визначення обсягу Ринку та розрахунок часток Відповідача на Ринку

- (88) З урахуванням положень пункту 8.4 розділу 8 Методики частки суб'єктів господарювання, які діють на Ринку, було розраховано за формулою, наведеною нижче:

$$P_j = \frac{Q_j}{Q_{RT}} * 100\% , \text{ де}$$

P_j – частка на ринку j -го суб'єкта господарювання;

Q_j – обсяг товарів (товарної групи), що продаються (постачаються, виробляються) або придбаваються (споживаються, використовуються) j -м суб'єктом господарювання;

Q_{RT} – обсяг ринку.

- (89) Оскільки у 2012 році та січні – червні 2013 року на Ринку діяло лише два учасники, загальний обсяг Ринку в зазначений період становить 5 217 405 шт.¹⁴
- (90) Обсяги реалізації ЗПП, які використовують для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях опорні підприємства у 2012 році та січні – червні 2013 року, наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Дата	Назва опорного підприємства	Кількість реалізованих ЗПП, шт.
2012 рік	ТОВ «ММДВРР»	2 577 837
	ТОВ «ЗІПР»	1 065 811
Всього за 2012 рік		3 643 648
Січень – червень 2013 року	ТОВ «ММДВРР»	1 001 567

¹⁴Лист ТОВ «ММДВРР» від 26.04.2012 № 146 (вх. Комітету № 8-03/4125 від 26.04.2012), лист ТОВ «ММДВРР» від 04.04.2013 № 57 (вх. Комітету № 8-126/3140 від 08.04.2013), лист ТОВ «ММДВРР» від 02.09.2013 № 144 (вх. Комітету № 8-126/8401 від 10.09.2013).

Лист ТОВ «ЗІПР» від 27.04.2012 № 124 (вх. Комітету № 8-03/4203 від 28.04.2012), лист ТОВ «ЗІПР» від 04.04.2013 № 66 (вх. Комітету № 8-126/3125 від 08.04.2013), лист ТОВ «ЗІПР» від 02.09.2013 № 195 (вх. Комітету 8-126/8234 від 05.09.2013).

Дата	Назва опорного підприємства	Кількість реалізованих ЗПП, шт.
	ТОВ «ЗІПР»	572 190
Всього за січень – червень 2013 року		1 573 757
Всього за весь період		5 217 405

- (91) Отже, частка ТОВ «ММДВРР» на Ринку у 2012 році становила:

$$P_j = \frac{2577837}{3643648} * 100\% = 70,7 \%;$$

у січні – червні 2013 року:

$$P_j = \frac{1001567}{1573757} * 100\% = 63,6 \%.$$

- (92) Враховуючи наведене, **частка ТОВ «ММДВРР» на Ринку в територіальних межах України становила у 2012 році – 70,7 %, а в січні – червні 2013 року – 63,6 %.**
- (93) На основі даних про частки суб'єктів господарювання на Ринку було розраховано рівень ринкової концентрації за допомогою Індексу ринкової концентрації Герфіндаля-Гіршмана.
- (94) Індекс Герфіндаля-Гіршмана (ННІ, Herfindahl-Hirschman Index) є найбільш узагальнювальним показником, який враховує як чисельність суб'єктів господарювання, так і їх становище на ринку. Крім того, індекс вказує на те, яке місце, частку на певному ринку займають більш дрібні суб'єкти господарювання.
- (95) Розраховується індекс Герфіндаля-Гіршмана як сума квадратів часток (вказаних у відсотках) кожного суб'єкта господарювання (продавця), які діють на цьому ринку, за формулою нижче:

$$HHI = \sum_{i=1}^n P_i^2,$$

де P_i – частка на ринку i -го суб'єкта господарювання;

n – кількість суб'єктів господарювання, які діють на цьому ринку.

- (96) Залежно від значення ННІ виокремлюють три типи ступенів концентрації: висококонцентрований ринок, помірно концентрований ринок та низько концентрований ринок. Вони не є офіційно визначеними параметрами, але слугують орієнтовними показниками рівня концентрації на ринку¹⁵, а саме:
- ≤ 1000 – ринок є неконцентрованим;
 - від 1000 до 2000 – ринок є помірно концентрованим;
 - ≥ 2000 (від 2000 до 10000) – ринок є висококонцентрованим.
- (97) За результатами проведених розрахунків встановлено такі індекси ринкової концентрації Герфіндаля-Гіршмана для Ринку:
- у 2012 році: ННІ = 5861;
 - у січні – червні 2013 року: ННІ = 5372.

¹⁵Рекомендаційні роз'яснення Комітету від 27.12.2016 № 49-рр щодо порядку застосування частини першої статті 25 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (98) Отже, згідно з індексами ринкової концентрації Герфіндаля-Гіршмана ринок реалізації Товару в період з 2012 року до червня 2013 року (включно) оцінюється як висококонцентрований з низьким рівнем інтенсивної конкуренції.

4.7. Встановлення монопольного (домінуючого) становища на Ринку

- (99) Відповідно до статті 12 Закону:

- суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
 - на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин;
- монопольним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції;
- монопольним (домінуючим) також може бути визнане становище суб'єкта господарювання, якщо його частка на ринку товару становить 35 або менше відсотків, але він не зазнає значної конкуренції, зокрема внаслідок порівняно невеликого розміру часток ринку, які належать конкурентам;
- вважається, що кожен із двох чи більше суб'єктів господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо стосовно певного виду товару між ними немає конкуренції або є незначна конкуренція і щодо них, разом узятих, виконується одна з умов, передбачених частиною першою цієї статті.

- (100) Під час розслідування Справи встановлено, що ТОВ «ММДВРР» на ринку реалізації ЗПП у період з 2012 року до червня 2013 року (включно) мало такі частки: у 2012 році – 70,7 %, у січні – червні 2013 року – 63,6 %.

- (101) Отже, встановлено перевищення часткою Відповідача кількісних показників, які передбачені статтею 12 Закону в розмірі 35 відсотків. При цьому ринкова частка іншого суб'єкта господарювання, що здійснював діяльність на Ринку у відповідний період – ТОВ «ЗППР», була значно меншою порівняно із часткою Відповідача, а саме: у 2012 році – у 2,41 разу (із часткою 29,3 %), у січні – червні 2013 року – у 1,75 разу (із часткою 36,4 %).

- (102) Крім структурних параметрів, орган Комітету дослідив наявність у Відповідача ринкової влади, базуючись на вимогах пункту 10.3 розділу 10 Методики, якими визначено, що суб'єкт господарювання не зазнає значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі має здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів.

- (103) Виходячи з положень розділу 10 Методики та аналізу діяльності ТОВ «ММДВРР» на Ринку в період з 2012 року до червня 2013 року (включно) ринкова влада ТОВ «ММДВРР» полягала у здатності підвищувати ціни на Товар, розуміючи, що покупці не відмовляться від його придбання в ТОВ «ММДВРР» як опорного підприємства з огляду на відображену вище схему руху Товару у вказаний період.

- (104) Як додаткові свідчення наявності ринкової влади також враховано:

- високий рівень концентрації Ринку у 2012 році (ННІ 5861) та в січні – червні 2013 року (ННІ 5372);

- високі бар'єри вступу на Ринок для потенційних конкурентів. Так, відповідно до пункту 9.1 розділу 9 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які: мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок. Відповідно до листа ДАЗТУ «Укрзалізниця» від 25.04.2012 № ЦЗМ-12/826 потенційними конкурентами ТОВ «ММДВРР» на ринку ЗПП, які використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у досліджуваній період були пункти реалізації. У 2011 році ДП «Вінницятрансприлад» уклало 34 договори співпраці з пунктами реалізації, серед яких були як суб'єкти господарювання приватної форми власності, так і державні підприємства.

Разом із тим у період із 2012 року до червня 2013 року (включно) реалізація ЗПП потенційними конкурентами опорних підприємств на ланці обороту Товару, на якій діяв Відповідач впродовж вказаного періоду, не здійснювалася, тобто ТОВ «ММДВРР» у зазначений період не зазнавало конкуренції з боку потенційних конкурентів.

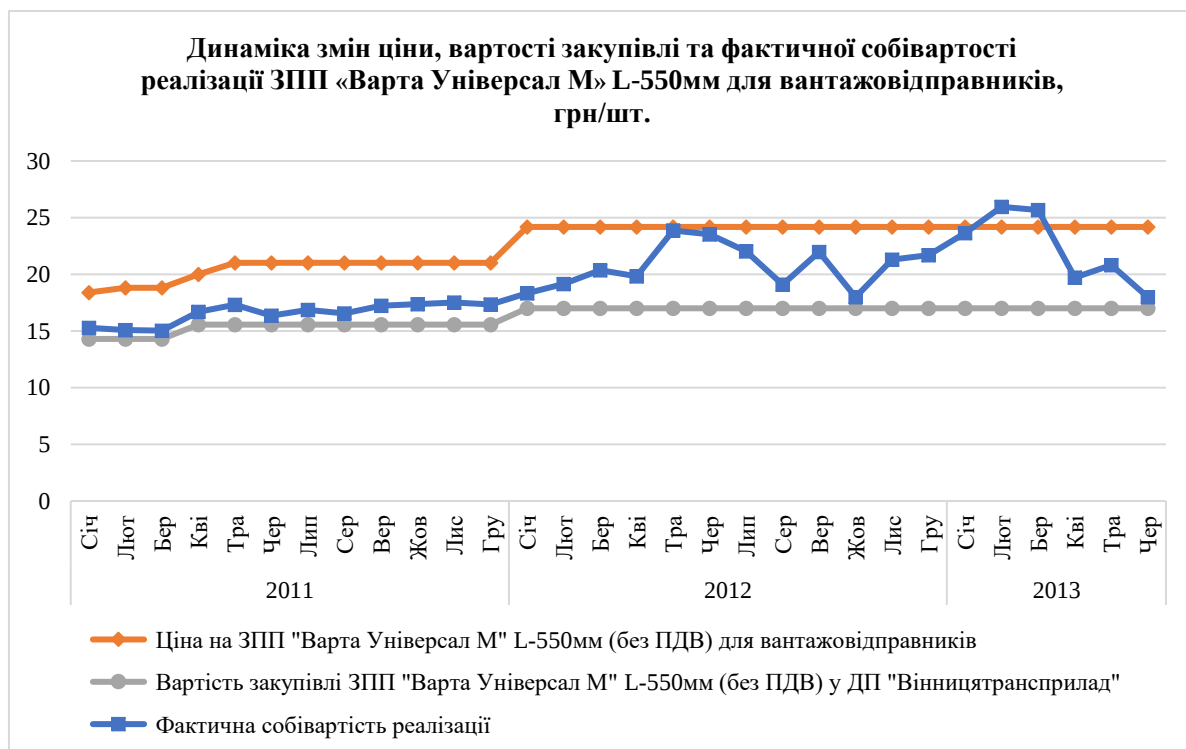
- (105) Отже, наведене вище у своїй сукупності свідчить про те, що ТОВ «ММДВРР» займало монопольне (домінуюче) становище на загальнодержавному ринку реалізації запірнопломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у період із січня 2012 року до червня 2013 року (включно) на території України із частками в розмірі 70,7 % (2012 рік) та 63,6 % (січень – червень 2013 року).

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

- (106) Підставою для початку цінового аналізу в рамках Справи стало підвищення та утримання ТОВ «ММДВРР» у період із січня 2012 року до червня 2013 року (включно) цін на Товар на внутрішньому ринку України для покупців ЗПП, зокрема для вантажовідправників.
- (107) Застосовуючи аналітичні підходи до розгляду Справи та оцінки цінової поведінки ТОВ «ММДВРР» на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції, Комітет виходив із того, що Закон кваліфікує дії суб'єктів господарювання, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку, як зловживання монопольним (домінуючим) становищем у випадках, коли такі дії призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (за загальною кваліфікацією частини першої статті 13 Закону).
- (108) Також згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (109) Враховуючи наведене вище, під час збирання та аналізу доказів у Справі проводилися дії, спрямовані, зокрема, на всебічне, повне й об'єктивне з'ясування дійсних обставин Справи, а саме:
- (110) чи були об'єктивно виправдані причини для підвищення ТОВ «ММДВРР» у період з 2012 року до червня 2013 року (включно) цін на Товар;

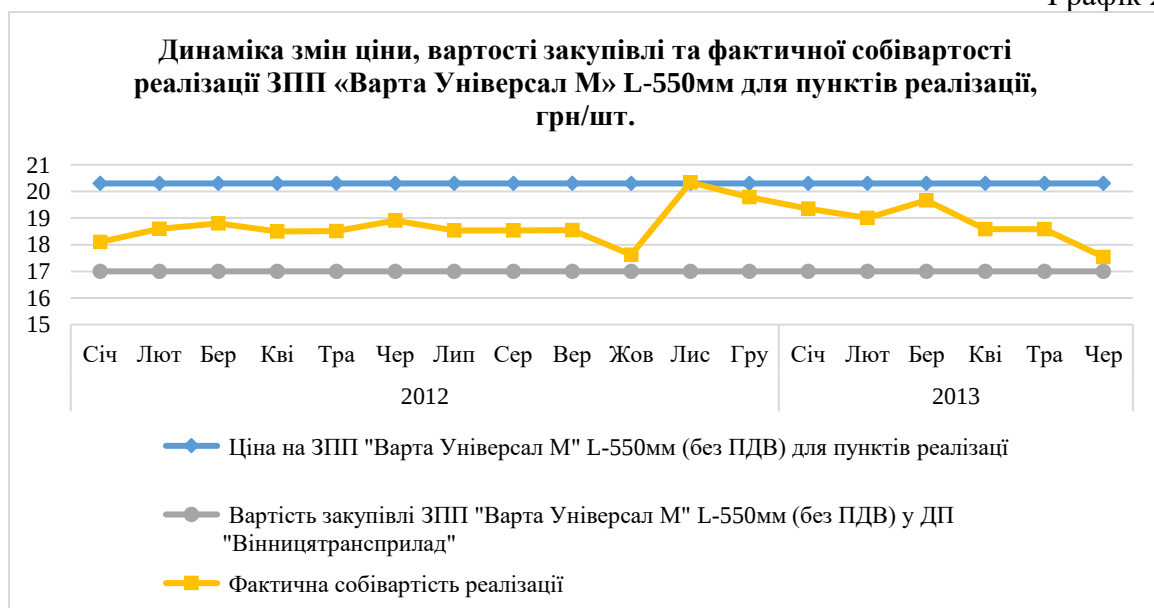
- (111) чи є ціни або інші умови реалізації ТОВ «ММДВРР» Товару такими, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (112) Відповідно до наданої листами ТОВ «ММДВРР» від 26.04.2012 № 146 (вх. Комітету № 8-013/4125 від 26.04.2012) та від 04.04.2013 № 57 (вх. Комітету № 8-126/3140 від 08.04.2013) інформації обсяг Товару протягом досліджуваного періоду значно зростає. Так, загальний обсяг реалізації ЗПП ТОВ «ММДВРР» у 2011 році становив 231 936 шт., а в 2012 відбулося зростання обсягів ЗПП до 2 577 837 шт.
- (113) Отже, у 2012 реалізація Товару ТОВ «ММДВРР» зросла в 11,1 разу порівняно з відповідними показниками 2011 року.
- (114) Для реалізації Товару ТОВ «ММДВРР» уклало відповідні договори постачання з вантажовідправниками, які діяли з 2011 року, та договори співпраці з пунктами реалізації, які діяли у 2012 році, січні – червні 2013 року. Зміна цін на ЗПП оформлювалася додатковими угодами. Отже, ТОВ «ММДВРР» реалізовувало ЗПП як безпосередньо споживачам (вантажовідправникам), так і через мережу пунктів реалізації.
- (115) Згідно з інформацією, зазначеною в листі ТОВ «ММДВРР» від 02.09.2013 № 144 (вх. Комітету № 8-126/8401 від 10.09.2013), ціни реалізації на ЗПП Товариство розраховує самостійно й затверджує його директор. Основним видом ЗПП, реалізацію яких здійснює ТОВ «ММДВРР», є ЗПП типу «Варта – Універсал М» з довжиною каната 550 мм. Обсяг реалізації цього виду ЗПП становив понад 90 % загального обсягу реалізації ЗПП ТОВ «ММДВРР» у 2012 році та січні – червні 2013 року, з огляду на що ціноутворення Товариства щодо вказаного виду ЗПП покладено в основу подальшого цінового аналізу в рамках Справи.
- (116) З калькуляції фактичної собівартості одиниці продукції, наданої в доповненнях до листа (вх. Комітету № 8-03/4125 від 16.04.2012), та розшифровки фактичної собівартості реалізації ЗПП, наданої листом ТОВ «ММДВРР» (вх. Комітету 07.10.2013 від № 8-126/9251), вартість реалізації ЗПП ТОВ «ММДВРР» у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) складалася з вартості закупівлі ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад» та, зокрема, але не виключно, витрат на тару, адміністративних витрат, інших виробничих витрат (до яких належали витрати, пов'язані з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами).
- (117) Враховуючи зазначене, відповідно до наданих листом від 26.09.2013 № 167 (вх. Комітету № 8-126/9251 від 07.10.2013) «Розшифровок фактичної собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» з довжиною канату 550 мм», реалізація якого здійснювалась у найбільших обсягах, орган Комітет проаналізував динаміку змін вартості закупівлі Товару у ДП «Вінницятрансприлад», ціну Товару і його фактичну собівартість реалізації у 2012 році та січні – червні 2013 року порівняно з 2011 роком (період, коли Товариство не мало статусу опорного підприємства) (див. графік 1).

Графік 1

- (118) Так, у період 2011 року вартість закупівлі ЗПП «Варта Універсал М» з довжиною канату 550 мм» для вантажовідправників поступово зростала. У період із січня 2012 року до червня 2013 року ціна реалізації була незмінною – 24,18 грн/шт., при цьому ціна закупівлі зазначеного ЗПП становила 17 грн/шт. впродовж досліджуваного періоду.
- (119) Слід зазначити, що ТОВ «ММДВРР» до 01.01.2012 не реалізовувало ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для пунктів реалізації, оскільки до зазначеного періоду саме було пунктом реалізації. ТОВ «ММДВРР» із січня 2012 року до червня 2013 року реалізовувало ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм пунктам реалізації за сталою ціною 20,3 грн/шт., при цьому здійснюючи закупівлю зазначеного ЗПП також за сталою ціною 17 грн/шт. (див. графік 2).

Графік 2

- (120) Отже, фактична собівартість реалізації, яка включала в себе, зокрема, але не виключно, вартість закупівлі ЗПП у виробника, витрати на тару, адміністративні витрати та інші виробничі витрати (до яких належали витрати, пов'язані з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами), у зазначений період була динамічною, однак навіть при зростанні не впливала на кінцеву вартість ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для пунктів реалізації та вантажовідправників (див. графіки 1, 2).
- (121) У свою чергу, при однаковій динаміці зміни вартості придбання та відповідної ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у 2012 році та січні – червні 2013 року, ціна на ЗПП у січні 2012 року порівняно з груднем 2011 року (у період коли ТОВ «ММДВРР» отримало статус опорного підприємства та збільшило обсяги реалізації ЗПП на Ринку) зросла на 15,1 % (21 грн – грудень 2011 року, 24,18 грн – січень 2012 року).
- (122) Так, як помітно з графіка 1, фактична собівартість реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у січні 2012 року порівняно з груднем 2011 року зросла на 5,7 % (17,34 грн/шт. – грудень 2011 року, 18,33 грн/шт. – січень 2012 року) та була відносно нестабільною впродовж досліджуваного періоду порівняно з даними 2011 року. Так, в окремі періоди фактична собівартість реалізації могла становити 21,98 грн/шт. (вересень 2012 року) та понад 23 грн/шт. (наприклад, у травні 2012 року, січні 2013 року тощо).
- (123) Вартість закупівлі цього ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад» у грудні 2011 року порівняно із січнем 2012 року також зросла (на 9,3 % (15,55 грн/шт. – грудень 2011 року, 17,00 грн/шт. – січень 2012 року)).
- (124) Водночас у Товариства, починаючи із січня 2012 року, порівняно з показниками 2011 року значно зросла різниця між ціною реалізації та фактичною собівартістю реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників.
- (125) Так, у період 2011 року фактична собівартість ЗПП зросла на 13,5 %, при цьому ціна реалізації ЗПП для вантажовідправників зросла на 14,1 %.
- (126) Відповідна різниця між показниками в січні 2011 року становила 3,12 грн, у лютому 2011 року – 3,71 грн, у червні 2011 року – 4,65 грн. При цьому різниця між фактичною собівартістю реалізації та ціною закупівлі ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад» становила у січні 2011 року – 0,98 грн, у лютому 2011 року – 0,79 грн, у червні 2011 року – 0,80 грн.
- (127) Однак при реалізації Відповідачем ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм вантажовідправникам у період зміни опорних підприємств різниця між показниками ціни реалізації та фактичної собівартості реалізації ЗПП становила в січні 2012 року – 5,85 грн, у березні 2012 року – 3,81 грн, у жовтні 2012 року – 6,18 грн, а в окремі періоди була нижчою за фактичну собівартість реалізації (наприклад, у лютому – березні 2013 року). У той же час різниця між фактичною собівартістю реалізації та ціною закупівлі ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад» становила: у січні 2012 року – 1,33 грн, у березні 2012 року – 3,37 грн, у липні 2012 року – 5,04 грн тощо.
- (128) Отже, у період 2011 року ціна придбання, фактична собівартість реалізації та ціна реалізації ЗПП для вантажовідправників поступово зростала в незначній динаміці. У період, коли ТОВ «ММДВРР» отримало статус опорного підприємства, спостерігається незначне зростання ціни закупівлі та динамічність фактичної собівартості реалізації, що мало вплив на зростання ціни реалізації ЗПП.
- (129) Загальна різниця між ціною реалізації та ціною придбання зросла з 5,45 грн (у 2011 році) до 7,18 грн (у період із січня 2012 року до червня 2013 року (включно)).

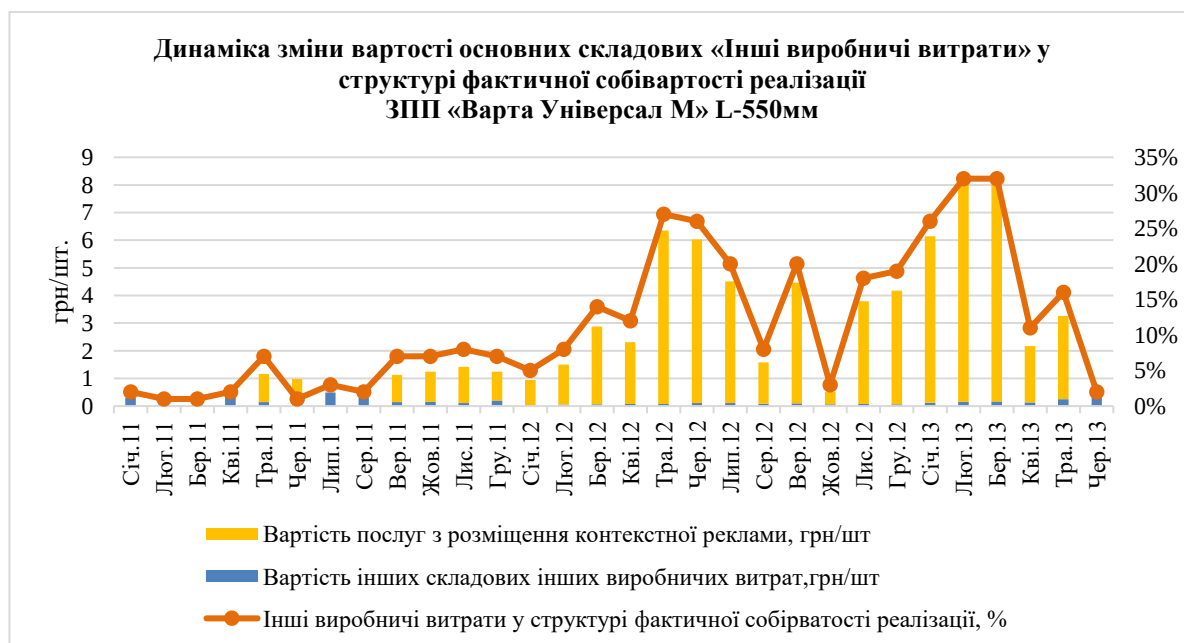
- (130) Відповідач у листі від 15.09.2016 № 447 (вх. № 8-01/8984 від 20.09.2016) пояснює підвищення цін на ЗПП як результат збільшення витрат, які пов'язані з покладенням 01.01.2012 додаткових зобов'язань на ТОВ «ММДВРР» (відповідно до договору про співпрацю щодо реалізації запірно-пломбувальних пристроїв від 26.12.2011 № 11110 з ДП «Вінницятрансприлад»).
- (131) Як зазначає ТОВ «ММДВРР», Товариству потрібно було розширити наявні складські приміщення, облаштувати виробничі приміщення, придбати основні засоби, малоцінні необоротні матеріальні та нематеріальні активи, сформувати матеріально-технічну базу, збільшити штат, змінити організаційну структуру на підприємстві, підвищити заробітну плату працівникам.
- (132) Так, за результатами аналізу складових фактичної собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників встановлено, що до основних складових собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм у період з 2012 року до червня 2013 року (включно) входили: (1) витрати, пов'язані із закупівлею цього ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад»; (2) інші виробничі витрати (до яких належали витрати, пов'язані з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами); (3) інші витрати (витрати на тару, адміністративні витрати, транспортні витрати, нарахування на зарплату тощо). Зазначені складові також формували собівартість реалізації вказаного ЗПП Товариством у 2011 році (див. табл. 3).

Таблиця 3

Дата	Витрати, пов'язані із закупівлею ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм	Інші виробничі витрати	Інші витрати
Січ. 11	94%	2%	4%
Лют. 11	95%	1%	4%
Бер. 11	95%	1%	4%
Кві. 11	93%	2%	5%
Тра. 11	90%	7%	3%
Чер. 11	95%	1%	4%
Лип. 11	92%	3%	5%
Сер. 11	94%	2%	4%
Вер. 11	90%	7%	3%
Жов. 11	89%	7%	4%
Лис. 11	89%	8%	3%
Гру. 11	90%	7%	3%
Січ. 12	93%	5%	2%
Лют. 12	89%	8%	3%
Бер. 12	83%	14%	3%
Кві. 12	86%	12%	2%
Тра. 12	71%	27%	2%
Чер. 12	72%	26%	2%
Лип. 12	77%	20%	3%
Сер. 12	89%	8%	2%
Вер. 12	77%	20%	3%
Жов. 12	94%	3%	3%
Лис. 12	80%	18%	2%
Гру. 12	78%	19%	3%
Січ. 13	72%	26%	2%
Лют. 13	66%	32%	2%
Бер. 13	66%	32%	2%
Кві. 13	86%	11%	3%
Тра. 13	82%	16%	2%
Чер. 13	95%	2%	3%

- (133) Тобто витрати, пов'язані із закупівлею Відповідачем ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад», та інші виробничі витрати в сукупності становили в середньому від 95 % до 98 % собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм у 2011, 2012 роках та січні – червні 2013 року.
- (134) З огляду на суттєву складову «Інші виробничі витрати» у структурі собівартості реалізації одиниці продукції проаналізовано динаміку зміни вартості її основних складових у структурі фактичної собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм та встановлено, що відразу після того як Відповідач у 2012 році набув монопольного (домінуючого) становища на Ринку та значно збільшив обсяги реалізації ЗПП на Ринку, Товариство значно збільшило й інші виробничі витрати, а саме послуги з розміщення контекстної реклами (див. графік 3).

Графік 3

- (135) Так, послуги з розміщення контекстної реклами у структурі «Інші виробничі витрати» у середньому становили від 87 % до 99 % у період вересень 2011 року – травень 2013 року та, як наслідок, впливали на собівартість реалізації Товариством ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у вказані періоди.
- (136) Відповідно до наданої Відповідачем інформації¹⁶ Товариство користувалося послугами з оптимізації вебсайтів, які знаходяться за адресами www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua в пошукових системах «Яндекс» та «Гугл», з метою досягнення першої сторінки видачі за всіма запитами, а саме: пломбувальні засоби, пломбувальні пристрої, ЗПУ, ЗПП, запірно-пломбувальні пристрої, пломбування транспорту, ЗПУ Київ, пломбатор Київ, ЗПУ Варта Універсал М, ЗПУ Капкан, Закрутка Темп, Варта-Універсал М Київ.
- (137) Потрібно зазначити, що витрати Товариства на оптимізацію вебсайтів були включені до фактичної собівартості реалізації ЗПП типу «Варта – Універсал М» з довжиною каната 550 мм до статті витрат «Інші виробничі витрати» та відображено в «Розшифровках фактичної собівартості реалізації ЗПП типу «Варта – Універсал М» з довжиною канату 550 мм. на одиницю виробу».

¹⁶Лист ТОВ «ММДВРР» від 26.09.2013 № 167 (вх. Комітету № 8-126/9251 від 07.10.2013).

- (138) У таблиці 4 наведено інформацію щодо здійснення розрахунків за оптимізацію вебсайтів, які знаходяться за адресами www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua в пошукових системах «Яндекс» та «Гугл» у 2011 році¹⁷.

Таблиця 4

№ п/п	Акт прийому-здачі виконаних робіт	Загальна вартість наданих послуг	Виконавець	Замовник	Період надання послуг	Розміщення реклами за пошуковими системами
1	від 31.05.2011	31200 грн, у т. ч. ПДВ 5200 грн	ПП «СИСТЕМА»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.05.2011 по 31.05.2011	яндекс та гугл
2	від 30.09.2011	29400 грн, у т. ч. ПДВ 4900 грн	ТОВ «ТБК «ГРАД»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.09.2011 по 30.09.2011	яндекс та гугл
3	від 31.10.2011	31500 грн, у т. ч. ПДВ 5250 грн	ТОВ «ТОРГ ВЕСТ ЛАЙН»	ТОВ «ММДВРР»	з 03.10.2011 по 31.10.2011	яндекс та гугл
4	від 30.11.2011	52200 грн, у т. ч. ПДВ 8700 грн	ТОВ «ТОРГ ВЕСТ ЛАЙН»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.11.2011 по 30.11.2011	яндекс та гугл
5	від 31.12.2011	38400 грн, у т. ч. ПДВ 6400 грн	ТОВ «ТОРГ ВЕСТ ЛАЙН»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.12.2011 по 31.12.2011	яндекс та гугл

- (139) Таблиця 5 містить інформацію про здійснення розрахунків за оптимізацію вебсайтів, які знаходяться за адресами www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua в пошукових системах «Яндекс» та «Гугл» у 2012 році.

Таблиця 5

№ п/п	Акт прийому-здачі наданих послуг	Загальна вартість наданих послуг	Виконавець	Замовник	Період надання послуг	Розміщення реклами за пошуковими системами
1	від 31.01.2012	175500 грн, у т. ч. ПДВ 29250 грн	ТОВ «ВЕКА ГРУП»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.01.2012 по 31.01.2012	яндекс та гугл
2	від 29.02.2012	355500 грн, у т. ч. ПДВ 59250 грн	ТОВ «ВЕКА ГРУП»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.02.2012 по 29.02.2012	яндекс та гугл
3	від 30.03.2012	534000 грн, у т. ч. ПДВ 89000 грн	ТОВ «ВЕКА ГРУП»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.03.2012 по 30.03.2012	яндекс та гугл
4	від 30.04.2012	237600 грн, у т. ч. ПДВ 39600 грн	ТОВ «ВЕКА ГРУП»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.04.2012 по 30.04.2012	яндекс
5	від 30.04.2012 № 128	282900 грн, у т. ч. ПДВ 47150 грн	ТОВ «АРТ ДЕКА»	ТОВ «ММДВРР»	з 02.04.2012 по 30.04.2012	гугл
6	від 31.05.2012 № 267	1127700 грн, у т. ч. ПДВ 187950 грн	ТОВ «АРТ ДЕКА»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.05.2012 по 31.05.2012	гугл
7	від 30.06.2012	534900 грн, у т. ч. ПДВ 89150 грн	ТОВ «ВЕКА ГРУП»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.06.2012 по 31.06.2012	яндекс та гугл
8	від 30.06.2012 № 384	229500 грн, у т. ч. ПДВ 38250 грн	ТОВ «АРТ ДЕКА»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.06.2012 по 30.06.2012	гугл
9	від 31.07.2012	334500 грн, у т. ч. ПДВ 55750 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.07.2012 по 31.07.2012	яндекс
10	від 31.07.2012	416400 грн, у т. ч.	ТОВ «АРТ-	ТОВ «ММДВРР»	з 01.07.2012	гугл

¹⁷Лист ТОВ «ММДВРР» (вх. Комітету № 8-126/9251 від 07.10.2013).

№ п/п	Акт прийому-здачі наданих послуг	Загальна вартість наданих послуг	Виконавець	Замовник	Період надання послуг	Розміщення реклами за пошуковими системами
	№ 480	ПДВ 69400 грн	ДЕКА»		по 31.07.2012	
11	від 31.08.2012	178500 грн, у т. ч. ПДВ 29750 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.08.2012 по 31.08.2012	яндекс
12	від 30.08.2012 № 611	297000 грн, у т. ч. ПДВ 49500 грн	ТОВ «АРТ-ДЕКА»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.08.2012 по 30.08.2012	гугл
13	від 28.09.2012	475500 грн, у т. ч. ПДВ 79250 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	03.07.2012 по 28.09.2012	яндекс
14	від 28.09.2012 № 1258	52000 грн, у т. ч. ПДВ 8666,6 грн	ПП «Стройторг-Т»	ТОВ «ММДВРР»	Відсутня інформація про період надання послуг	гугл
15	від 26.09.2012 № 1243	52000 грн, у т. ч. ПДВ 8666,6 грн	ПП «Стройторг-Т»	ТОВ «ММДВРР»	Відсутня інформація про період надання послуг	гугл
16	від 21.09.2012 № 1237	52000 грн, у т. ч. ПДВ 8666,6 грн	ПП «Стройторг-Т»	ТОВ «ММДВРР»	Відсутня інформація про період надання послуг	гугл
17	від 17.09.2012 № 1222	52000 грн, у т. ч. ПДВ 8666,6 грн	ПП «Стройторг-Т»	ТОВ «ММДВРР»	Відсутня інформація про період надання послуг	гугл
18	від 13.09.2012 № 1220	52000 грн, у т. ч. ПДВ 8666,6 грн	ПП «Стройторг-Т»	ТОВ «ММДВРР»	Відсутня інформація про період надання послуг	гугл
19	від 31.10.2012	178200 грн, у т. ч. ПДВ 29700 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.10.2012 по 31.10.2012	яндекс
20	від 30.11.2012	461400 грн, у т. ч. ПДВ 76900 грн	ТОВ «ЛАКІ ВЕЙ»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.11.2012 по 30.11.2012	гугл
21	від 30.11.2012	772500 грн, у т. ч. ПДВ 128750 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.11.2012 по 30.11.2012	яндекс
22	від 28.12.2012	534600 грн, у т. ч. ПДВ 89100 грн	ТОВ «А.В.Е.А. Груп»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.12.2012 по 28.12.2012	яндекс
23	від 28.12.2012	588900 грн, у т. ч. ПДВ 98150 грн	ТОВ «ЛАКІ ВЕЙ»	ТОВ «ММДВРР»	з 01.12.2012 по 28.12.2012	гугл

(140) Так, загальна вартість наданих Товариству послуг із розміщення контекстної реклами становила 182 700 грн у 2011 році. Водночас витрати на розміщення такої реклами значно зросли у 2012 році.

(141) Відповідно до актів прийому-здачі наданих послуг (далі – Акти) у таблиці 5 «Виконавець виконав, а Замовник прийняв роботи зі здійсненню оптимізації

веб-сайтів, які знаходяться за адресами www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua під пошуковими системами Yandex та Google з метою досягнення першої сторінки за запитами».

- (142) Тобто згідно з Актами у 2012 році ТОВ «ММДВРР» отримало послуги з оптимізації вебсайтів у пошукових системах «Яндекс» та «Гугл» на суму 7 975 100 грн.
- (143) З метою підтвердження достовірності надання вказаних послуг органи Комітету опитали ТОВ «Гугл» та ТОВ «Яндекс Україна» – юридичних осіб, що представляють пошукові системи «Яндекс» та «Гугл» в Україні.
- (144) Так, ТОВ «Гугл» повідомило¹⁸, що не надавало послуг із розміщення реклами на сайтах www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua у період з 01.01.2011 по 31.12.2012.
- (145) Крім того¹⁹, ТОВ «Яндекс Україна» зазначило, що в період з 01.01.2011 по 31.12.2012 не розміщувало на сервісах яндексу рекламних оголошень, у яких містилося посилання на сайт www.zpu.kiev.ua.
- (146) Водночас замовником послуг, пов'язаних із розміщенням у період з 01.01.2011 по 31.12.2012 на сервісах яндексу рекламних оголошень, у яких містилося посилання на сайт www.zpu.prom.ua, було лише товариство з обмеженою відповідальністю «УАПРОМ» (далі – ТОВ «УАПРОМ») (ідентифікацій код *«інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (147) 13.04.2011 ТОВ «УАПРОМ» сплатило рахунок ТОВ «Яндекс.Україна» на суму 46 200 грн, із суми якого кошти в розмірі 153,98 грн замовник витратив на послуги ТОВ «Яндекс.Україна», пов'язані з розміщенням у період з 01.01.2011 по 31.12.2012 на сервісах яндексу рекламних оголошень, у яких містилося посилання на сайт www.zpu.prom.ua, що підтверджується копією банківської виписки від 13.04.2011²⁰.
- (148) При цьому за результатами аналізу інформації, яку надав Відповідач, ТОВ «ММДВРР» не уклало жодних правочинів із ТОВ «УАПРОМ» щодо отримання послуг із розміщення контекстної реклами у 2011 та 2012 роках.
- (149) Отже, ТОВ «ММДВРР» у період з 01.01.2011 по 31.12.2011 прийняло роботи зі здійснення оптимізації вебсайтів, які знаходяться за адресами www.zpu.kiev.ua та www.zpu.prom.ua в пошукових системах «Яндекс» та «Гугл», на суму близько 182 700 грн (з ПДВ), у період з 01.01.2012 по 31.12.2012 – на суму 7 975 100 грн (з ПДВ), які не були фактично надані.
- (150) Крім того, слід зазначити, що фактична собівартість реалізації (до якої включено, зокрема, але не виключно, витрати, пов'язані з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами, які, як зазначено вище, фактично не були надані) ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників зростала та мала динамічний характер протягом всього періоду, коли Товариство займало монопольне (домінуюче) становище на Ринку (01.01.2012 – 30.06.2013), але його ціна була сталою та не зазнавала змін навіть у період коли була нижчою за фактичну собівартість (лютий – березень 2013 року).
- (151) В той же час ціна закупівлі ЗПП у ДП «Вінницятрансприлад» була також сталою та зросла порівняно з 2011 роком на 9,3 %, ціна реалізації ЗПП на Ринку збільшилася на 15,1 %. Тобто в період наявного монопольного (домінуючого) становища, за відсутності фактично понесених інших виробничих витрат підприємства, частка яких зросла в собівартості реалізації продукції та могла вплинути на ціну реалізації ЗПП для вантажовідправників, та з огляду на зростання різниці між даними ціни реалізації та

¹⁸Лист ТОВ «Гугл» від 06.11.2013 б/н (вх. Комітету № 8-126/10413 від 12.11.2013).

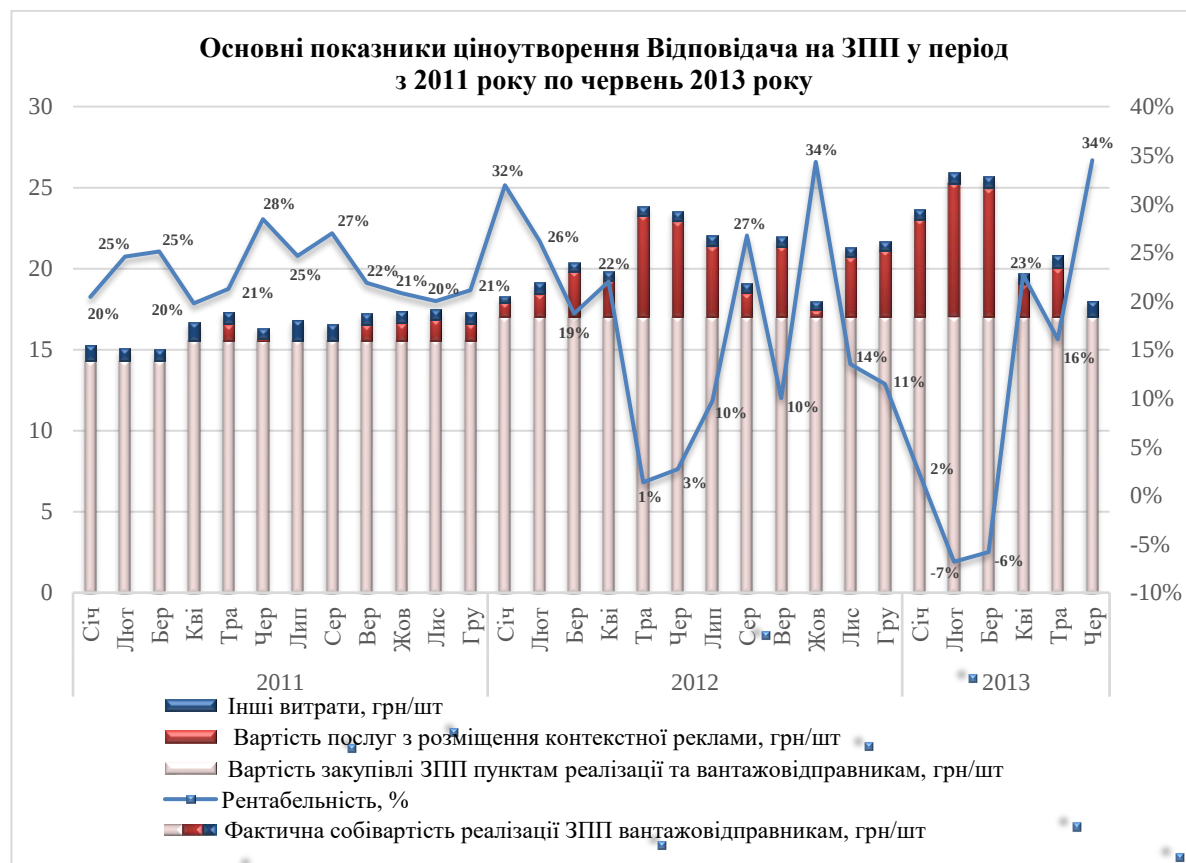
¹⁹Лист ТОВ «Яндекс Україна» від 13.11.2013 № 351 (вх. Комітету № 8-126/10749 від 20.11.2013).

²⁰Лист ТОВ «Яндекс Україна» від 13.11.2013 № 351 (вх. Комітету № 8-126/10749 від 20.11.2013).

ціни придбання ЗПП без понесення відповідних витрат, зростання ціни реалізації в період січня 2012 року – червня 2013 року не є обґрунтованим.

- (152) Отже, підвищення ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550мм для вантажовідправників на 15,1 % у січні 2012 року порівняно з груднем 2011 року (у період коли ТОВ «ММДВРР» отримало статус опорного підприємства та збільшило обсяги реалізації ЗПП на Ринок) та подальше її утримання у 2012 році на такому ж рівні не обґрунтовується об'єктивними причинами, пов'язаними зі збільшенням витрат на реалізацію зазначеного ЗПП.
- (153) Крім того, з огляду на кваліфікуючі ознаки порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону, було проаналізовано цінову поведінку та показники рентабельності реалізації Відповідачем ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників на Ринку у 2012 році порівняно з 2011 роком, коли Відповідач зазнав значної конкуренції на ринку реалізації ЗПП, не будучи опорним підприємством та конкуруючи з іншими суб'єктами господарювання – пунктами реалізації ЗПП, що підтверджується кількістю конкурентів (33), ринковими частками найбільших конкурентів Відповідача в розмірі 17 % та 10 % і часткою ТОВ «ММДВРР» на вказаному ринку в розмірі 22 % у відповідний період (2011 рік)²¹.

Графік 4

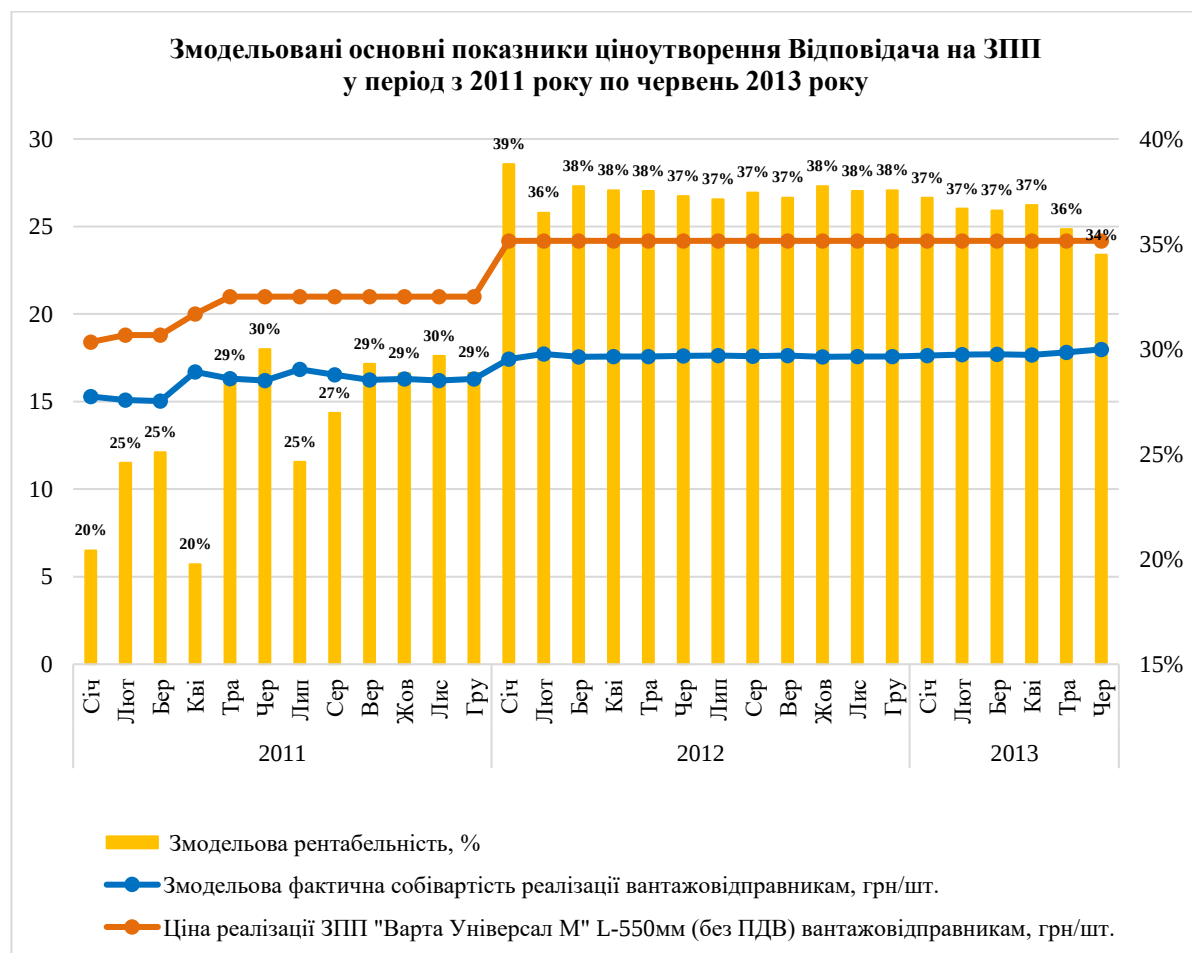
- (154) Враховуючи дані, наведені на графіку 4, встановлено, що середній показник рентабельності реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у 2011 році становив 28 %. При цьому в період січня 2012 року – червня 2013 року значення показника рентабельності набували як вищих, так і нижчих значень (наприклад, у січні 2012 року показник становив 32 %, у жовтні 2012 року – 34 %, у липні 2012 року – 10 %, у червні 2012 року – 3 % тощо). Вказані зміни зумовлені

²¹Встановлено за результатами аналізу інформації, яку надала ДАЗТУ «Укрзалізниця» листом від 25.04.2012 № ЦЗМ-12/826 (вх. Комітету № 8-03/4269 від 03.05.2012).

включенням Відповідачем до собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників витрат, пов'язаних з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами.

- (155) Однак з огляду на те, що отримана в рамках розгляду Справи інформація спростовує обґрунтованість включення вказаних витрат до показників собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм, про що зазначено вище, для цілей цінового аналізу було змодельовано показники рентабельності без врахування витрат, зазначених Відповідачем, на отримання послуг із розміщення контекстної реклами (див. графік 5).

Графік 5

- (156) Так, за результатами аналізу змодельованих показників ціноутворення Відповідача щодо ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм у досліджуваний період встановлено, що в середньому показник рентабельності реалізації вказаного ЗПП у 2011 році становив 26 %, а в 2012 році – 38 %, що більше від показника за 2011 рік на 12 відсоткових пунктів.
- (157) Тобто підвищення ціни ТОВ «ММДВРР» на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у січні 2012 року та її утримання на такому ж рівні до червня 2013 року (включно) без об'єктивно виправданих причин супроводжувалося зростанням також рівня рентабельності реалізації вказаного ЗПП порівняно з показниками рентабельності реалізації зазначеного товару у 2011 році, коли Відповідач, будучи пунктом реалізації, зазнавав значної конкуренції.
- (158) Отже, за результатами проведеного цінового аналізу не виявлено об'єктивних підстав для підвищення ТОВ «ММДВРР» ціни на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у січні 2012 року та її утримання на такому ж рівні до червня

2013 року (включно). При цьому здійснений порівняльний аналіз підходів Відповідача до ціноутворення на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм на прикладі 2011 року (коли Відповідач зазнавав значної конкуренції на ринку) засвідчив, що встановлені Відповідачем у період з 2012 року до червня 2013 року (включно) ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм неможливо було встановити за умов існування значної конкуренції на Ринку у вказаний період.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (159) Відповідно до частини першої статті 13 Закону зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (160) При цьому для кваліфікації дій суб'єктів господарювання відповідно до статті 13 Закону як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку не є обов'язковим з'ясування настання наслідків у формі недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання (конкурентів, покупців) чи споживачів, зокрема через заподіяння їм шкоди (збитків) або іншого реального порушення їх прав чи інтересів, чи фактичного настання інших відповідних наслідків.
- (161) Достатнім є встановлення самого факту вчинення дій, визначених Законом як зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (162) Зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, є встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (пункт 1 частини другої статті 13 Закону).
- (163) Частиною третьою статті 13 Закону передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (164) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (165) ТОВ «ММДВРР» здійснювало діяльність з реалізації ЗПП на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у територіальних межах України у 2012 році та січні – червні 2013 року.
- (166) Так, ТОВ «ММДВРР» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, у територіальних межах України за результатами діяльності у 2012 році та січні – червні 2013 року, із частками на відповідному ринку в розмір 70,7 % та 63,6 % відповідно.
- (167) У зазначений період зафіксовано підвищення на 15,1 % цін на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників та утримання такого рівня в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно).
- (168) Водночас під час розгляду Справи:

- не виявлено об'єктивно виправданих причин для підвищення Відповідачем ціни реалізації ЗПП Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) до рівня, який встановив Відповідач у відповідний період;
 - встановлено, що збільшення фактичної собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників (тобто збільшення витрат Товариства) зумовлено необґрунтованим включенням Відповідачем до собівартості реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників витрат, пов'язаних з отриманням послуг із розміщення контекстної реклами;
 - встановлено, що підвищення ціни ТОВ «ММДВРР» на ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у січні 2012 року та її утримання на такому ж рівні до червня 2013 року (включно) без об'єктивно виправданих причин супроводжувалося зростанням також рівня рентабельності реалізації вказаного ЗПП порівняно з показниками рентабельності реалізації зазначеного товару у 2011 році, коли Відповідач, будучи пунктом реалізації, зазнавав значної конкуренції;
 - доведено, що встановлені Відповідачем у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм неможливо було встановити за умов існування значної конкуренції на Ринку у вказаний період.
- (169) Отже, за результатом розгляду Справи встановлено, що дії ТОВ «ММДВРР», які полягали в необґрунтованому встановленні ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно), є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (170) При цьому, враховуючи, що:
- схема руху Товару на Ринку, відповідно до якої подальше розповсюдження ЗПП виробництва ДП «Вінницятрансприлад» пунктам реалізації та вантажовідправникам могли здійснювати лише 2 опорних підприємства, зокрема ТОВ «ММДВРР», діяла лише в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно);
 - на 01.07.2013 реалізація ЗПП, що випускає ДП «Вінницятрансприлад», була дозволена іншим 4 підприємствам (крім Відповідача),

ринку, на якому обертається Товар, зазнав структурних змін, внаслідок чого ланка обороту Товару, на якому здійснювало діяльність ТОВ «ММДВРР» як опорне підприємство-реалізатор ЗПП, припинила існування з 01.07.2013.

- (171) Отже, порушення Відповідачем пункту 1 частини другої статті 13 та пункту 2 статті 50 Закону у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на Ринку шляхом встановлення таких цін реалізації Товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, вважається припиненим із липня 2013 року.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (172) Комітет листом від 14.08.2025 № 126-26.13/09-8702е на адресу Товариства направив копію Подання, який згідно з довідкою про причини повернення / досилання (ф. 20) рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення

№ 0601182253786 Товариство не отримало (повернено на адресу Комітету у зв'язку із закінченням терміну зберігання), внаслідок чого відповідно до абзацу четвертого пункту 26 розділу VII Правил на офіційному вебсайті Комітету 09 вересня 2025 року опубліковано інформацію щодо попередніх висновків у справі № 126-26.13/76-18.

- (173) Зауважень та/або заперечень на попередні висновки у справі № 126-26.13/76-18 до Комітету від Товариства не надходило.

8. ОСТАТОЧНИЙ ВИСНОВОК У СПРАВІ

- (174) Доказами, зібраними у справі № 126-26.13/76-18, доведено, що дії ТОВ «ММДВРР», які полягали в необґрунтованому встановленні ціни реалізації ЗПП «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно), є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону.
- (175) Відповідно до статті 51 Закону порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.
- (176) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (177) Відповідно до листа Державної податкової служби України від 26.06.2025 № 9783/5/99-00-04-03-01-05 (вх. Комітету № 7-09/9688 від 26.06.2025) ТОВ «ММДВРР» *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (178) Разом із тим відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону у разі якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав розмір доходу (виручки), штраф, передбачений абзацом другим частини другої цієї статті, накладається у розмірі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
- (179) Під час накладення штрафу враховано, що порушення припинено.
- (180) Згідно з пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що в період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно) товариство з обмеженою відповідальністю «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт»

(ідентифікаційний код юридичної особи «*інформація, доступ до якої обмежено*») займало монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, на території України відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» із частками в розмірі 70,7 % у 2012 році та 63,6 % у січні – червні 2013 року.

2. Визнати, що дії товариства з обмеженою відповідальністю «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» (ідентифікаційний код юридичної особи «*інформація, доступ до якої обмежено*»), які полягали в необґрунтованому встановленні ціни реалізації запірно-пломбувальних пристроїв «Варта Універсал М» L-550 мм для вантажовідправників у період з 01.01.2012 до 30.06.2013 (включно), є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку реалізації запірно-пломбувальних пристроїв, що використовуються для пломбування вагонів та контейнерів при перевезенні вантажів у внутрішньому й міжнародному сполученнях, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Міська механізована дистанція вантажно-розвантажувальних робіт» (ідентифікаційний код юридичної особи «*інформація, доступ до якої обмежено*») штраф у розмірі 340 000 (триста сорок тисяч) гривень за порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Максим САНДИГА